

ROČNÍK LIV. čís. **4**
Mezinárodní festival poezie 2018
Valašské Meziříčí

KRACH

MFP

4

DO KAPSY

KRÁSNÉ CHVÍLE S POEZIÍ

Co si
poznamenala
Praskovja
Prochorovna

Čtěte na str. 3–5

neprodané
nie je na predaj
not for sale

V OBSAHU:

Literární bar – Vítězná listina

V zrcadle času – Rozhledy po dobré četbě
Karel Hviždala a jeho „dědkovské dialogy“...

WANTED

— DEAD OR ALIVE —

I. kategorie
1. Veronika Mészároszová
(SR)

I. kategorie
2. Anna Kravchuk
(ČR)

I. kategorie
3. Lukáš Poláček
(SR)

II. kategorie
1. Hana Patrasová
(ČR)

II. kategorie
2. František Barták
(ČR)

II. kategorie
3. Kristýna Bejdáková
(ČR)

Cena Jiřího Brolla
Viktória Anna Lesayová
(SR)

Cena Jiřího Demla
Adela Dukátová
(SR)

Cena Vladimíra Justla
Filip Pavuk
(SR)

Cena starosty
města Valašské Meziříčí
Nina Pompošová
(SR)

CO SI POZNAMENALA PRASKOVJA PROCHOROVNA

laické poznámky z 2. soutěžního kola

Noemi Fritzová

Eliška Jurčíková

Lawrence Ferlinghetti: Špagety

Ferlinghetti? Spaghetti? Mamma mia! Zneklidňující, překvapující, obdivuhodná mimika. Dívka s krásným jménem Eliška se usmívá i tričkem. Stále čeká. Na špagety.

Noemi Fritzová

Arabská lidová poezie

Noemi. To jméno voní romanci a dálavami. A vskutku daleko nás nesly verše plné milostných orientálních emocí. Po počátečním entrée v nikábu či čádoru to chvíli vypadalo, že svlékání svršků bude pokračovat dále, ale nestalo se. Dočká se arabské děvče své vysněné lásky, nebo ji čeká nucený sňatek?

Anna Lehotská

Ernesto Caldenali: Modlitba za Marilyn Monroe

Něžná Anna celá v bílém ukázala, že i těm, kterým závidíme, občas není co závidět. A když si člověk splní svůj sen, může ho to zabít. Publikum zaujala, porotu také.

Anežka Tinková

Jan Skácel: Uspávanka se starými domy

Když se snoubí krása mládí s krásou slova... ale porota chtěla víc. Tak třeba příště to bude ještě hezčí.

Marian Gajdoš

A. S. Puškin: Eugen Onegin (úryvek)

Konečně první muž! Už? Poslouchej a kuš! Konečně něco od nás ze staré dobré Rusi! Léty zdokonalované frázování, noblesa, elegance,

klid. Ale slovům, kéž by bylo trochu lépe rozumět! Porota trochu rozpolcena a já také.

Vanda Bernátová

Wisława Szymborska: Niektórí mají radi poéziu

Mají radi poéziu? Kto? Akú? A ako? Z krvavě rudých retů o překot se řinou slova. Poezie? Ano. Možná víc herectví, než recitace? Důraz na každém verši. Možná i na těch, na kterých důraz není.

Tomáš Hodermarský

Zbigniew Herbert: Zápisky z mrtvého domu

Muž, a jaký! Chlapský hlas, chlapská postava. Zvučným hlasem hovoří o hudbě sfér a harmonii vesmíru.

Klapka, kafe, 2. série

Vanda Bernátová

Eliška Jurčíková

Nicole Haismanová

Jean Tardien: Papírové květiny

Dívka s krabicí ve mně zanechala zmatek. Gymnastická složka, zpěv, nářečí. Sebevědomý přednes jistým hlasem, výborná artikulace. Zábavné, poutavé. Možná příliš tlačila na pilu, mohla si víc hrát s emocemi. Takže srazit dolů na 7 a půl nebo 8? Ne – 5, 5 a půl, 6. Víím, že recitaci nerozumím, ale ty známky jsou stejně trochu záhada. Tip na poetickou fúzi: spojit přednes Gajdoše s Haismanovou a bude tam 10.

Jasmína Jakalová

Anna Kravchuk

Ludwig Thoma: Dopisy poslance

Svěží vítr, oddechovka, emoce. Vtipná konfrontace dvou realit, malých a velkých bojů. Které jsou důležitější? Recitátorka: jako by to už někdy dělala :) Vulgární, láskyplné, zábavné.

Jasmína Jakalová

Virág Erdos: Moja vina

JaJa. To jméno! Stylově sladěný oděv a téma, melodický hlas, velká role pro klobouk. Pár drobných chybiček, za které porota možná ždibec srazila, ale přesto Jasmínu hodnotila vyrovnaně a vysoko.

Lucia Dobóczyová

Mirka Ábelová: Asi som Ťa mala stretnúť

Asi som Ťa mala... Zajímavý vývoj vztahu. Rozhořčená žena naléhavě hovoří k němu... zajímalo by mě, či sa jej básne dotkol. A aké to vtedy bolo.

Viktória Anna Lesayová

Jozef Mokoš: Praskanie krvi

Emoce, odmlky, gradace. Surrealistické vize v mnoha vrstvách. Prsníky, chleba, vtáček, kdesi vzadu plače... Utopila se včerejší Viktória v záplavě významů? Jeden tři, jiná sedm. Porota rozdvojena.

Nina Pompošová

Miroslav Válek: Sklúčenosť

Zvučným hlasem. Miroslav. Válek. Za chrbtom niečoho. Stříbřitý záblesk náušnice. Čo je človek? Porota souhlasí.

Filip Pavuk

Jiří Orten: Mamince

Ortenovské existenciální obrazy se rozletěly sálem a zase vrátily se zpět. Uměřená gesta, věrohodný přednes. Nebát se klasiky, nebát se vážnosti. Nebát se emocí. Bylo jich tam příliš? Měla být ukázka kratší? Porota snad ví.

Klapka, kafe, 3. série

Anna Lehotská

Johana Krტიčková

Johana Krტიčková

Robinson Jeffers: Hřebec grořák (úryvek)

Je více Jana Johanou, nebo Johana Janou? Hlasem předčítačů pohádek začíná, rychle však přitvrdí a neustoupí. Netuřeno, že se v tom prozaickém textu může ukrývat takové drama. V každé větě. Dát víc šancí kontrastu a gradaci?

Veronika Mészároszová

Gregory Corso: Člověk

I člověk může být člověkem. A člověk člověkem. Bol to hádam Adam. Sebejistý, srozumitelný přednes, pečlivě vysoustruhovaná slova – kulatá, ostrá, hladká i hrnatá – plynou a zapadají do hlediště. Bude Veronika nesmrtelnou?

Adela Dukátová

Dana Poracká: Měsačná milenka

Milenka mesiaca Adela se chce přiblížit ke včerejšímu krásnému výkonu. K síle života je blízko, a predsa tak daleko. K vítězství také...

Aneřka Tinková

Kristýna Bejdáková

Karel Čapek: Semínka

Vzklíčí? A co z toho vyroste? V poetickém referátu ze zahradní říše bojuje tichý a milý hlas mladé ženy s potřebou být slyšen a porozuměn. Porota slyřela.

Lukáš Poláček

E. A. Poe: Havran

Očekávání. Bude to Never more? Jak se poprat s notoricky známým textem a ještě přitom zazářit? Lukáš to zkouří originálně. Proud řeči se brutálně pere se silou pravidelného rytmu verřů. V dramatickém závěru se k rytmu navrácí a čeká, co porota. Je v tom drobný čertík, ale ano.

Frantiřek Barták

Tu Fu, Konfucius: Válka

Co to, hudební vložka? Zpěvy staré Číny? Vracíme se výrazně k pravidelné sloce. Pěkně pro-

pojené texty dvou starověkých extraklasiků – dva úryvky, dvě tváře války. Přesvědčivé, upřímné.

Hana Patrasová

Edward Lear: Sbor pelikánů

Tohle bude velké. Velikánské. Pelikánské. Možná to nebyl nejintenzivnější a nepronikavější výkon večera, ale humor a miniatury působí. Drzé a nactiutřačné naruření slavnostní poetické atmosféry slaví úspěch. A koneckonců, s velkým espretem.

Josef Káninský

Jacques Prévert: Jako zázrakem

Stane se zázrak? Dnes už ne. Ale hezký text na závěr.

Portály dotvořeny.
Tečka. Oběd.

Nicole Haismanová

V ZRCADLE ČASU:

ROZHLEDY PO DOBRÉ ČETBĚ

LEVNÁ ČETBA
PRO PRACUJÍCÍ

Nejednou ozvalo se z kruhů pracujících volání po hodnotné a hlavně levné četbě. Revoluční odborové hnutí, které v rámci svého úsilí o lepší zítřek pracujícího člověka, snaží se i o jeho potřeby kulturní, bylo si vědomo toho, že ke kulturnímu životu patří především dobrá kniha, a že to musí být kniha levná, aby si ji mohl koupit každý. Proto založilo ve svém nakladatelství Práce románovou knižnici ROD – Romány doby, určenou výhradně členům revolučního odborového hnutí. Za pouhých 20 Kčs měsíčního příspěvku obdrží každý, kdo se přihlásí k odběru knižnice ROD, šest knih, z nichž každá bude o rozsahu asi 300 stran, dále zdarma výroční knižní prémii (v I. ročníku to bude Erenburgův *Pád Paříže*, román o 600 stranách) a 10 čísel 16 stránkového ilustr. časopisu DAR rovněž zdarma. Kdo chce mít těchto sedm knih ve vkusných a trvanlivých vazbách, platí měsíční příspěvek 30 Kčs. Přihlášky, potvrzené závodní skupinou ROH, se přijímají kdykoliv mezi rokem. Na výhodách knižnice ROD se může podílet nejen každý jednotlivý člen ROH, ale i závodní skupina, závodní rada, závodní knihovna, odborová rada a pod. Šest znamenitých románů tvoří program prvního ročníku ROD: dobrodružný román z pera Jihoameričana Antonia Arráize *Moře zpívá a bouří*, původní román Benjamina Kličky *Do posledního dechu*, životní román Angličana Toma Hanlina *Jen jednou v životě*, román proslulého zesnulého romanopisce H. G. Wellse *Jak skončila Dolores*, původní román Karla Nového *Letící křídla*, skvělý detektivní román A. Berkeleye *Přelíčení a omyl* a knižní

prémie, román Elji Erenburga *Pád Paříže*. Jak patrně, budou romány ROD nejen levné, ale i vskutku hodnotné. Nebudou to knihy tištěné rotačkou, nýbrž knihy bezvadně upravené a tištěné na dobrém papíře. K odběru románu ROD se může přihlásit každý člen ROD buď u některého knihkupce, nebo u závodního sběratele, či přímo v nakladatelství PRÁCE, Praha II, Václavské nám. č. 15.

ANGLOAMERICKÁ
LITERATURA

Vydavatelská činnost nakladatelství Práce vybírá překlady skutečně nejhodnotnější. Zatím co u americké se opírá o silnou a mohutnou osobnost Uptona Sinclaire, jehož dílo postupně předkládá našim čtenářům v celé jeho monumentalitě a kráse (*Konec světa, Mezi dvěma světy, Dračí zuby, chystá Brána je dokořán, Presidentův agent a dračí sklizeň*), z Angličanů je k nám uváděn muž, jehož jméno vyslovuje už několikátá generace s největším obdivem a úctou, jehož vtip a neshovívavá kritika jsou příslovecné, Bernard Shaw. Všechna jeho díla, která k nám byla kdy uvedena, setkala se s nesmírným úspěchem a porozuměním jsou již dávno rozebrána. Jeho nejnovější kniha *Politika pro každého* je chápána jako nejobdivuhodnější počin devadesátého genia, který se tak vypořádává se současnou dobou svým svérázným, neodolatelně vtipným způsobem. Vychází zatím sešitově.

To jsou dva sloupy, na nichž je postaven program angloamerického vydavatelského plánu nakl. Práce. Z amerických autorů je k nám po prvé uváděna laureátka velké americké ceny Carson McCullersová románem *Srdce*

je smutný lovec, který budí zaslouženou pozornost svým novým pohledem do světa americké chudiny, vrstvy rasově nečisté, neboť živel černý se v ní mísí s bílým. William Saroyan je znám u nás jako autor, podle jehož úspěšné knihy *Lidská komedie* byl natočen neméně úspěšný film. Jeho druhá kniha u nás přeložená *Jmenuji se Aram* je, možno-li ještě působivější a opravdovější. Poválečnou literaturu zastupuje W. Somerset Maughama *Na ostří nože*, popisující mistrně životní pouť vojáka-letce z první světové války. Kniha nejvýznamnějšího myslitele a duchovního vůdce soudobé Ameriky Lewise Mumforda *Technika a civilizace* promlouvá do duše všech, kteří se zajímají o současný i minulý vývoj lidské kultury.

Z Angličanů k nám uváděných je nejznámější J. B. Priestley, jehož *Sobotní svítání* nám dává pohlednout do duše Američana-nevojáka, podporujícího za poslední války v zázemí myšlenku společného vítězství. S příslovečnou lehkostí a smyslem pro fair-play podává svého hrdinu-letce Richard Hillary ve válečném románu *Poslední nepřítel*. Téměř detektivně jsou psány romány Grahama Greena *Vláda strachu* a *Černý chlapec*, které zaujímají svou napínavostí. Novým úspěšným autorem k nám uváděným je Rex Werner, kterého světová kritika po zhodnocení knihy *Letišť* označila za nejrázovitějšího spisovatele současné Anglie. Neméně podivuhodným románem je *Proč jsem byl zabit*, otázka, na niž se celé generace po věky snaží marně rozumně odpovědět. Tito autoři a jejich díla jsou nám zárukou dobré a hodnotné četby. –vs–

Neposuzujte jen povrchně a neničte závěry jen podle jednotlivých náhodných zjevů, které vám právě bijí do očí. Tím je dána možnost posou-

dit jen úzký úsek celého problému. Zamyslete se nad problémem naší hospodářské výstavby vcelku, s perspektivy nové doby, úkolů a cílů, které jsme si postavili a které chceme také splnit a dosáhnout.
(Říjen 1945)

A. Zápotocký: Po staru se žít nedá.

PŘEVZATO Z TÝDENÍKU ROMÁ-
NOVÉ NOVINKY ZE DNE 15. břez-
na 1948

připravuje Karel Prokeš

V ZRCADLE ČASU:

RODOKAPS

UVÁDÍ V GALERII
OSOBNOSTÍ KULTURNÍHO ŽIVOTA:

Víte
o básníkovi
Petru
Bezručovi, že...

- jeho matka pocházela z Čech?
- jeho otec Antonín Vašek, který učil na opavském gymnasiu, byl jedním z prvních buditelů českého lidu ve slezských krajích?
- vstoupil do literatury r. 1889, když do Švandy dudáka, redigovaného zvěčnělým spisovatelem Ignátem Hermannem, napsal pod pseudonymem Ratibor Suk bystrou črtu: „Studie z Café Lustig“ o denních hostech jedné brněnské kavárny? A víte, že čtenáři tyto Bezručem zachycené figurky poznali?
- když před čtyřiceti lety začal tisknouti své básně, tvrdili o něm někteří kritikové, že prý nemá pravého básnického posvěcení a že jeho verše znějí jako puklý umíráček?
- básník a politik Josef Holý, který tehdy hrál zvláště na Moravě významnou roli, se o Bezručových verších takto vyslovil: „Nežli básnit jako Petr Bezruč, je lépe nebýt básníkem vůbec“?
- pronikavý vliv na jeho tvorbu měl J. S. Machar, jehož si Bezruč velice vážil, a že když jednou před válkou Machar Bez-

- ručovi napsal, že ho v Brně vyhledá, aby si spolu mohli pohovořit, plachý a samotářský básník Petr Bezruč zmizel na ten den z Brna a nebyl k nalezení?
- že právě jméno Petra Bezruče neznal ani redaktor Času Jan Herben, který Bezručovy básně otiskoval a dopisoval si s jejich autorem?
- si dával tyto dopisy posílat na smyšlené jméno do bytu svého přítele?
- se mnozí domnívali, že autorem prvních veršů podepsaných jménem Petr Bezruč je beskydský goral, připravený arcivévodskou komorou o majetek?
- byl považován za horníka nebo hutníka z Vítkovic, pak za inženýra v Rotschildových službách, potom opět za slévače?
- se velmi nerad dává fotografovat? A že když potřeboval fotografii na úřední legitimaci, dal se fotografovat u venkovského fotografa, a to ještě pod cizím jménem?

PŘEVZATO Z TÝDENÍKU RODO-
KAPS 30. srpna 1940

Karel Hvižd'ala a jeho „dědkovské dialogy“ s Ivanem Wernischem, Zdeňkem Zieglerem, Viktorem Kolářem, Václavem Bláhou, Pavlem Diasem a Jiřím Sozanským

Once upon a time..., od útlého věku jsem vášnivým čtenářem a rodný přítel, v těch časech mladý kantor, můj první průvodce světem literatury, mě naučil číst podle autorů. A tak dodnes neztrácím čas louskáním mně blízkého tématu, vidím-li na obálce jméno autora, s nímž udělal jsem špatnou zkušenost. A naopak, věnuje-li se kvalitou svého díla mnohokrát prověřený, důvěryhodný autor oblasti, která zrovna nespadá do sféry mého zájmu, oboru, o němž toho moc nevím, zpravidla neváhám, knihu si pořídím a většinou nelituji. Čímž ve druhém plánu prozrazuji, že zatímco mí vrstevníci se pomalu zbavují knih, jež v průběhu několika desetiletí nashromáždili, já stále kupuji a rád dostávám další a další. Tak si vytrvale rozšiřuji obzory a zmenšuji životní prostor, neboť toto konání časem vedlo k tomu, že dvě místnosti našeho docela rozlehlého bytu už slouží výhradně jako knihovny a archiv hudebních nosičů, čímž ovšem není řečeno, že v ostatních místnostech se knihy a hudební nosiče nevyškytují. A nemusím zdůrazňovat, že mám v různých částech bytu stále rozečteno několik knih.

Zmíněná posedlost má samozřejmě také ekonomické dopady, neb kniha, ostatně hudební nosič jakbysmet, není tak úplně levnou záležitostí. Naštěstí nestíhám sledovat aktuální pohyb na knižním trhu, a kdyby mě například Zdeňek Svěrák sám neupozornil, že mu právě vyšla další knížka, příběh strážce přehradní nádrže, tedy Strážce nádrže, bůhví, kdy bych to zjistil. Jistě, hned jsem si ji koupil, ale já hlavně navštěvuji antikvariáty a také prodejny, kde mají knihy sice neočtené, přesto tak říkajíc levné, nikoli však laciné. Jistě, je

Obal knihy *Jak myslet umění*

tam spousta šuntu, ale kdo hledá, najde. A nevadí, že tyhle knihy pár let nepovšimnutě poležely někde v knihkupectví či skladu. „Každé zboží má svého zákazníka,“ říkával můj tatínek, zkušený obchodník, a měl recht. Tak při průzkumu zásob v jedné z takových prodejen padl můj zrak na červenožlutou obálku knížky Karla Hvižd'aly s názvem *Jak myslet umění* a podtitulem *Dědkovské dialogy s Ivanem Wernischem, Zdeňkem Zieglerem, Viktorem Kolářem, Václavem Bláhou, Pavlem Diasem a Jiřím Sozanským*.

Myslím, že koupil jsem a nelitoval, každou knížku, již excelentní novinář Karel Hvižd'ala podepsal, a publikace *Jak myslet umění* není výjimkou. Je to soubor rozhovorů s pozoruhodnými lidmi, šesti umělci – básníkem, typografem, dvěma fotografi, malířem a sochařem, kteří současně jsou též pedagogy, kteří si třeba s sebou nesou

i exilovou zkušenost, a zároveň patří k jedné generaci nepřehlédnutelných osobností české kultury. Vespolek tvoří součást kulturní identity národa. A nad tím, jsou lidmi se zajímavými životními příběhy, originálním myšlením a původními názory. Publicista tu citlivě, jednu po druhé, odlupuje slupky skrývající jejich osudy, myšlenky a tvůrčí pochody. A jako na fotografii ve vývojce pod červeným světlem tu vystává obraz pohnuté doby, z normálu vykořeněné poloviny minulého století v temnu socialistického Československa, spoutaného totalitním režimem. A potom též nových časů, porevolučních nadějí i zklamání.

„Nemluví o svobodách, které jsme získali, ale myslím na gaunismus, zlodějný, nezodpovědnost politiků, kteří nedodržují společenskou smlouvu a sociální smír,“ pojmenoval situaci Pavel Dias a Jiří Sozanský zmínil, že tu citelně chybí velkorysost a nadhled: „Vnímám klima ve společnosti, její mravní a duchovní propad a absenci jakékoli víze či ideje směřem k budoucnosti.“ A za sebe musím dodat, že pět let po vydání této vzácné publikace dostávají citovaná slova ještě ostřejší kontury, než měla ve chvíli, kdy byla vyřčena.

V tolik let nesvobodné zemi, v níž nesvoboda už stávala se samozřejmostí, je stále nutné potřebu elementární svobody připomínat: „Já chtěl dělat jen fotografie ve svobodném duchu a poznat, co svoboda vlastně je. Vstřebat ji do sebe. Už tehdy jsem přišel na to, že jsem odjel hlavně proto, abych se nadýchal svobody a udělal dobré fotografie. Abych si ověřil, kvůli čemu jsem na světě,“ říká v rozhovoru s Hvižd'alou Viktor Kolář, emigrant z osmašedesátého.

A v čem je jeho svoboda dnes? Bez ohledu na věk či místo tkví v touze jít za vnitřním puzením a neohlížet se na slávu, uznání či peníze: „Další den je tu zpátky ego a zase jej žene ven a připomíná: snaž se udělat nějakou důležitou fotku! Co si furt hraješ s digitálem, vezmi leicu a jdi! Příkaz se dostaví, on na něj slyší a jde! A je jedno, že je mu tolik let. Stále je něco v něm, co ho naviguje, a on se už snaží jen držet svou stopu a moc z ní neuhnout, ať je v Ostravě, nebo v emigraci v Kanadě,“ přibližuje svůj životní pocit fotograf Kolář.

Prostřednictvím rozhovorů daří se tu Hviždalovi nejen poznat, přiblížit a plasticky portrétovat daného člověka, ale i dobu, v níž žije, dobu, již poznamenal vahou své osobnosti a která zároveň doléhala i na něj. Spisovatel a novinář vedl už v minulosti dlouhé rozhovory s Václavem Bělohradským, Karlem Schwarzenbergem, Jiřím Suchým, Karolem Sidonem, Václavem Havlem a mnoha dalšími. Tady se rozhodl spojit do jednoho svazku i několik let sbírané debaty se šesti umělci z různých odvětví a vytvořil tak dokonalý předpoklad pro

souhrnný obraz české umělecké scény určité etapy, nepominutelně přidušené tehdejší režimem. Jednotliví partneři v rozhovorech dost podrobně popisují svá studia a vzpomínají, jak se protloukali „minovým polem“ nástrah a všemožných omezení. Neznějí tu však patetické či ukřivděné tóny a výsledek působí jako dost objektivní svědectví, složené ze subjektivních výpovědí. Jsou tu stopy lásek i jejich ztrát. Je tu nakonec odvyprávěná i část životního příběhu básníka a překladatele Josefa Palivce, který se stal jakýmsi mentorem Ivana Wernische. „Byl to Mistr. Učil mě, ale tak, že jsem to dlouho ani nepostřehl. Chtěl ze mě něco vychovat,“ říká o tom Wernisch. „Jako co?“ reaguje publicista otázkou. „Básníka, řekl bych,“ odpovídá Wernisch.

A najdeme tu i moudra, která by se nám měla zadřít pod kůži. Třeba když Zdeněk Ziegler skromně utrousí: „Víš, člověk se nesmí brát moc vážně, a naopak vážně má brát svou práci. Opačný přístup dělá z lidí nešťastlivce, kteří věčně na něco hartusí.“ Nebo když se malíř Václav Bláha při popisu tvůrčího

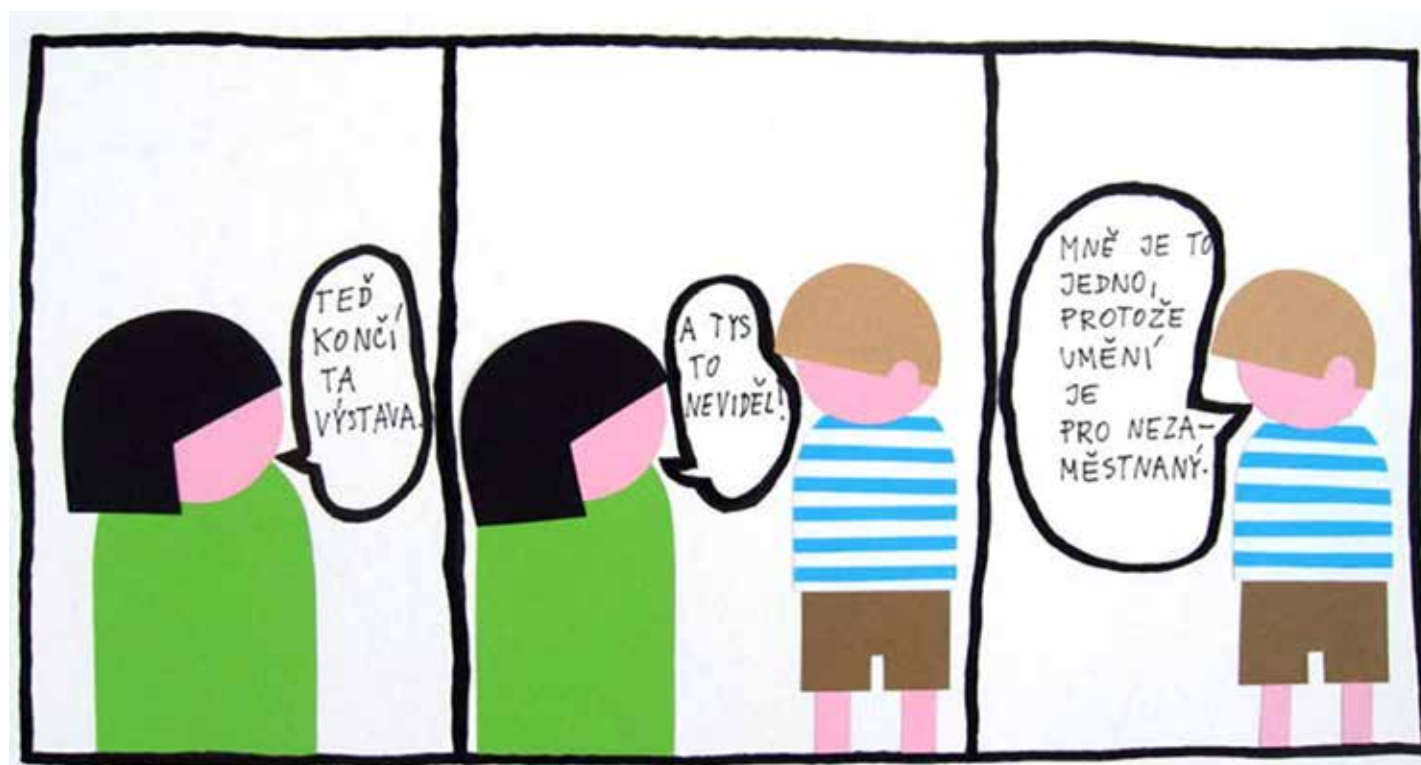
procesu dotýká vlastní životní filozofie: „Malba se vyvíjí každým dnem sama a člověk s obrazem ujde kus cesty, než dílo dokončí. Takhle přistupuji ke každému problému.“

Hviždala je obratný publicista a je mu jasné, že novinář se nejlépe ptá na to, co sám dobře ví. Hovoří s lidmi, které zpravidla dlouho zná, přátelí se s nimi a dokáže z rozhovoru vytěžit i poměrně intimní témata. Nevadí ani jeho záliba s kladením otázek ve třetí osobě, kupříkladu „Kdo je Ivan Wernisch?“, což zde působí jako lehká připomínka zašlé slávy noblesních salonů. A ať už podtitul „Dědkovské dialogy...“ může mladší čtenáře jakkoli odrazovat, není čeho se obávat. Na mladá léta, či staré časy, podařilo se pánům zavzpomínat bez nadbytečného sentimentu, do nových poměrů mají přiměřeně zaostřený vhled a pro nastupující generaci mohou být jejich životní příběhy poučné a názory inspirativní.

Karel Hviždala: *Jak myslet umění*, Praha: Mladá fronta, 2013. 240 stran.

Okénko Venduly Chalánkové

Více můžete vidět na její výstavě v Galerii Sýpka na II. nádvoří zámku Žerotínů.

Literární bar

Jiří Jurečka vybírá z krásné literatury
Slza komsomolky / Čubčí pajšl

Pangalaktický megacloumák

Podíváte-li se do Galaktické encyklopedie na heslo Alkohol, dozvíte se, že je to bezbarvá prchavá tekutina, která vzniká kvašením cukrů. Encyclopaedia Galactica zaznamenává i euforizující účinky alkoholu na jisté formy života na bázi uhlíku.

Stopařův průvodce po Galaxii se o alkoholu také zmiňuje. Říká, že nejlepší existující drink je Pangalaktický megacloumák.

Vypít Pangalaktický megacloumák je podle Stopařova průvodce asi jako nechat si vyrazit mozek z hlavy plátkem citronu obaleným kolem masivní zlaté cihly.

Průvodce rovněž informuje, na kterých planetách se mixuje nejlepší Pangalaktický megacloumák, kolik za něj zaplatíte a které dobrovolné organizace vám poskytnou pomoc, až se budete léčit z jeho následků.

V průvodci najdete dokonce i recept na Pangalaktický megacloumák.

Vezměte obsah jedné lahve Staré janxovky.

Nalijte do něj jednu odměrku vody z moří Santraginu V – ach, ta santraginská mořská voda! Ach, santraginské ryby!!!

Do směsi nechte roztát tři kostky Arkturského megaginu (musí být řádně zmrzlý, jinak benzin vyprchá).

Tím vším nechte probublat čtyři litry fallijského bahenního plynu, na počest všech šťastných stopařů, kteří zemřeli rozkoší v bažinách Fallie.

Obrácenou stříbrnou lžičkou odměřte dávku Qualactinského hypermátového extraktu, vonícího něžnou sladkostí, mystikou a opojnými výpary temných Qualactinských zón.

Vhodte zub algolského slunečního tygra. Sledujte, jak se rozpouští a jak se oheň algolských sluncí vsakuje hluboko do srdce nápoje.

Přikápnete trochu zamphuoru.

Ozdobte olivou.

A potom pijte..., ale... velmi opatrně...

Stopařův průvodce po Galaxii jde na odbyt rozhodně líp než Encyclopaedia Galactica.

(Douglas Adams: Stopařův průvodce po Galaxii)

Kúzelná medecína

Až jedného dňa došla „spása“.

Kořenářka Peléščena, známý „dočtor“, sa došúrali k Trháčom, nahlédli přes pelesť na strýca a hnedkaj spustili: „Nále, Juro, ty špatně vypadáš! Si jak paučina, enom do truhly řa položit a oči zatlačit. Přes uši ti vidět jak přes řihačky, suchý si, že by sas už mohl vyspat aj ve flétně... Nevím, nevím, lesti sa z teho vylížeš! Nó, co sa dá dělat, jednu na svět, podruhéj z něho – roky sú tu, jednu to byt mosí. Šak nascípaný chlap je enom na zlobení...“ Trháč zhltil hořkú slinu a přáli si, aby v tú chvílu hrom Peléščenu spálil na oškwarek za to „vinšování dobrého zdraví“.

Dyž sa Peléščena dověděli, že strýc pijú zeměžluč, pravili:

„Počúvaj, děvčico, to je nařho slabé, mosíš mu uvařit kúzelnú medecínu – recept ti hnedkaj prozradím. Vezni si papír a tužku. Máš? Tož piš, lebo sa nic nesmí zapomnět! Dočkaj, až bude měsíček v úplňku, a běž o půlnoci na kerchov uškubnúť pcháči. A včilkaj si napiš, co všechno sa do téj medecíny mosí dat. Ve svěceněj vodě z Antonínka uvař kúšček mydla, zmišaj s kozíma bobkama a jeleníma chlupama, do teho přidaj maryjánkových plev, kúšček puškvorca a pápěři z pumpelěřky. Na vůňu halúzku rozmarýny. Pcháči zamotaj do kožky z bílého králíka, převaž konopím máčaným v kozím mléku a daj Jurovi pod hlavu. Za tři dni bude jak řík!

Peléščena popřáli dobrěj pohody, do noše strčili špek s vajcama a „spánembohem“ odešli.

(Zdeněk Galuška: Slovácko sa súdí aj nesúdí)

54. Mezinárodní festival poezie 18. - 20. října 2018

34. Mezinárodní festival poezie 18. - 20. října 2018													2. kolo			
poř	jméno příjmení	autor název textu	1	2	3	4	5	6	7	body 2.kolo	body 1.kolo	body celkem	umíst. 2.kolo	umíst. 1.kolo	umíst. celkem	čas
			Libor Vacek	Peter Zemanik	Hana Kofránková	David Kroča	Jaroslava Čajková	Aleš Vrzák	Matej Čertík							
1	Eliška JURČIKOVÁ	Lawrence Ferlinghetti Špagety	6	4	6	5	5	5	6	27	30,5	57,5	9-10	I.kat. 14.	12	4:45
2	Noemi FRITZOVÁ	x Arabská lidová poezie	5	4	7	6	4,5	3	5	24,5	33,5	58	12-13	I.kat. 7.	11	4:08
3	Anna LEHOTSKÁ	Ernesto Cardenali Modlitba za Marilyn Monroe	6,5	7	8	6	6,5	4	7	33	31	64	3.	I.kat. 12.-13.	5	5:57
4	Anežka TINKOVÁ	Jan Skácel Uspávanka se starými	4	5	5	5	4	6	5,5	24,5	33	57,5	12-13	I.kat. 8.	13	2:34
5	Marian GAJDOŠ	Alexander Sergejevič Puškin Eugen Onegin (úryvok)	5	7	5	8	9	6	6	32	34,5	66,5	5.	II.kat. 6.-8.	6	8:55
6	Vanda BERNÁTOVÁ	Wisława Szymborska Niektorí majú radi poéziu	4	6	7	6	6	4	6	28	32,5	60,5	7-8	I.kat. 9.	10	7:00
7	Tomáš HODERMARSKÝ	Zbigniew Herbert Zápisky z mŕtveho domu	8	6	6	6	7,5	5	6,5	39,5	32	61,5	6.	I.kat. 10.-11.	9	5:25
8	Nicole HAISMANOVÁ	Jean Tardien Papírové květiny	5	4	5	5,5	6,5	8	6	28	34	62	7-8.	I.kat. 5.-6.	7	8:17
9	Anna KRAVCHUK	Ludwig Thoma Dopisy poslance	7	8	8	7	7	8	8,5	37	32	69	1.	I.kat. 10.-11.	2	5:18
10	Jasmina JAKALOVÁ	Virág Erdos Moja vina	6,5	8	6	6,5	7,5	6	6	31	34	65	5.	I.kat. 5.-6.	4	4:34
11	Lucia DOBÓCZIOVÁ	Mirka Ábelová Asi som tá mala stretnúť	5	4	4	5	4,5	4	6	22,5	31	53,5	14.	I.kat. 12.-13.	14	6:33
12	Viktória Anna LESAYOVÁ	Jozef Mokoš Praskanie krvi	5	6	4	5	7	5	5,5	35,5	36,5	62	11.	I.kat. 2.-3.	8	5:00
13	Nina POMPOŠOVÁ	Miroslav Válek Skľúčenosť	6,5	5	5	7	8	7	8	39,5	37	76,5	3-4.	II.kat. 4.	4	7:58
14	Filip PAVUK	Jiří Orten V mamince	5	5	4	7	7	5	5	27	36,5	63,5	9-10	I.kat. 2.-3.	6	9:38
15	Johana KRTIČKOVÁ	Robinson Jeffers Hřebec grošák (úryvek)	4	4	6	6	8,5	6	5	27	34,5	61,5	8.	II.kat. 6.-8.	8	7:30
16	Veronika MÉSZÁROSZOVÁ	Gregory Corso Člověk	7	9	5	9	9	5	6,5	36,5	41,5	78	2.	I.kat. 1.	1	7:09
17	Adela DUKÁTOVÁ	Dana Poracká Mesačná milienka	5	6	4	6	7,5	4	6,5	27,5	39,5	67	7.	II.kat. 1.-2.	5	4:46
18	Kristýna BEJDÁKOVÁ	Karel Čapek Semínka	7	7	7	7,5	6,5	6	7	34,5	36	70,5	2.	II.kat. 5.	3	5:38
19	Lukáš POLÁČEK	Edgar Allan Poe Havran	6	7	7	5	7	7	8,5	32	36	68	4.	I.kat. 4.	3	6:07
20	František BARTÁK	Tu Fu, Konfucius Válka "Zpěvy staré Číny"	8	7	7,5	7	6	6	8,5	33,5	37,5	71	3-4.	II.kat. 3.	2	9:00
21	Hana PATRASOVÁ	Edward Lear Sbor pelikánů	8	6	8	8	7,5	9	7,5	39	39,5	78,5	1.	II.kat. 1.-2.	1	2:22
22	Josef KÁNINSKÝ	Jacques Prévert Jako zázrakem	6,5	7	7,5	6	5,5	5	5	30	34,5	64,5	6.	II.kat. 6.-8.	7	3:11

Minulou neděli se objevil před představením v místním biografu tento nápis:

Oznamujeme ctěnému obecnstvu, že představitel hlavní úlohy dnešního našeho filmu Jindřich Plachta náhle onemocněl. Narychlo za něj zaskočí Ferenc Futurista. Prosíme, aby i jemu zachovalo P. T. obecnstvo laskavou přízeň.

tiráž

Foto na titulní straně:
Hana Patrasová využila
všechny připravený arsenál.
(Redakčně upraveno)

Festivalové listy 54. Mezinárodního festivalu poezie pro účastníky festivalu vydává Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí, p. o.

Redakce:
Karel Prokeš – šéfredaktor,
Ondřej Smolka – grafika, sazba
Jana Fusková – fotograf

Redakční kruh:
Aleš Linduška, Jiří Jurečka,
Ivan Kováč, Marek Adamík,
Klára Kunčická,
Alžběta Hrušková,
Praskovja Prochorovna

POSLEDNÍ ŠTĚK

(bez cenzury)

Neser, Karle!

Aleš Linduška

Tož konečně! Že aj já sem dostal slovo, už ňa s tou cenzúrou nepokúšajte, šak aj kotelník može rozumět poézii. Si myslíte, když su furt enem zavřený tam dole, že neslyším ty vaše veršíky, tu poetickú histériu. Samý intelektuál a poctivý dělník sa k slovu nedostane. A jestli to tam zas nedáte, tož ste u mě mrtví redaktori. Co to letos zas bylo za dostaveníčko, zas nikdo v ulicách, nikdo neřve na náměstí. Vás nezajímají ty děcka v Africe, co mají furt hlad, vám neleží na srdci ti chudáci ze svaté války. Vám je putna ten náš ochlasta přisprostlý, co už zas okupuje hrad? Vy si tady v přítmí rozdáváte bodičky a ukazujete si lodičky.

Ale já to tak nenechám, já vám zatnu do žíly. Si myslíte, že vám ty dotace furt potečú jak temu Babišovi Babinskému, co? Já sa optám starosty, co že to tu dotuje za večírky, a máte po ptákách, jakási meziříčská kavárna, že vás hanba nefackuje. Opájet sa veršíkama, ale bojovat za něco, to nic, co? Šak vás ve škole neučili, že kus pořádného slova je mocnější než meč, co zas máte v gaťách naděláno, to tu musí s křížkem po funuse zase kotelník

vyřvávat, aby sa ve vás cosik pohnilo. Já mám s vama svatú trpělivost, ale příště vám svačiny mazat nebudu, bez peněz ste nahraní, možete recitovat tak u Šotka v pivnici, když vám chlapi dají na pivo.

Sem to letos slyšel, zas hlásky vybrúšené jak konipásci, ale za těžký život pracujících nic, si myslíte, že mě to furt baví, že prý na kultúru nejsú chechtáky, a pak sa tu na zámku paří tři dni v kuse. Pěkně na tajňačku, žádný předvolební mítink, kde mi dali aspoň držkovku a guláš. Si myslíte, že vám tu Poezii někdo zvolí, když luďom nedáte ani něco teplého do huby. Kdy už vás intelektuály napadne, že láska pracujících síly prochází plným bachorem. Jak s tú poezií chcete měnit svět, když vás nikde není slyšet, šak je to enom zámecká kratochvíle. Život je jinde, recitácorky jste. Že to už přeháním, no a kdo mi letos nalil štamprlku, aby zahřál srdce osamělého kotelníka? Nikdo, to si tam musím pokútně pálit sám a nikdo nepříde ani na košť, suchaři.

Šak kdybyste někdy sestúpili z tých vašich paláců, já bysem vám to všecko vyložil, já bysem

s váma pohnul, ty srdéčka kamené bych osvobodil. Šak sa má jít hlavú proti zdi, dyť aj ta berlínská jednu praskla, a vy furt nic. Že já vám vůbec topím tam dole, šak já to za rok vypnu, až vám bude na zámečku kosa, vy sa půjdete zahřát, do parku k ohníčku, dáte s náma v podzámčí čučo a bude vám jasné, kde ste ztratili pudla, bude vám jasné, kde ten Kohút toho psa zakopal. Si myslíte, že já nečtu, nebo co...

Baby, aspoň příští rok, až přikvačíte, buchty napečte, šak už to dneska nikdo neumí, mě ty vzteky zas přejdu, zas vám půjdu zatleskat. Šak mě znáte, já su povaha citlivá, ale vznětlivá. Tož mi to odpusťte, já su takéj enem člověk, i když negdy saju jak duha. Tož ogaři a cěrky, jestli to otisknú, tož to ze světem ještě není tak špatné, že je slyšet hlas spodiny. Majtě sa, chalani a cěrky. Mám vás rád. Aj tebe, Karle, i když ňa negdy pěkně sereš s tú redakcijú.

<http://mjf.kzvalmez.cz>

Mezinárodní festival poezie je soutěž amatérských recitátorů
z České a Slovenské republiky pořádaná Kulturním zařízením města
Valašského Meziříčí a městem Valašské Meziříčí
za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a CS Cabot
ve spolupráci s NIPOS ARTAMA Praha a Národním osvětovým centrem
Bratislava, DUHA – kulturním klubem u hradeb Prostějov
a Mestským kultúrnym strediskom Dolný Kubín.

